

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

گاستروستومی اندوسکوپیک (پگ گذاری) چیست و چگونه مراقبت کنید؟

تهیه و تنظیم: کارگروه آموزش بیمار بخش اندوسکوپي

تدوین: خرداد ۱۴۰۳

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

Ty-AC-05

علائم هشداري که باید به آن توجه نمایید و در صورت بروز

به مرکز درمانی یا با پزشک معالج مراجعه نمایید:

- علائم عفونت زخم و نشستی: قرمزی، تورم، تب، درد، ترشحات چرکی و بدبو و گرمی در محل
- علائم خونریزی معده و روده: استفراغ یا مدفوع خونی و یا ترشحات خونی از پگ
- خارج شدن تصادفی لوله: در این صورت سریعاً با یک پانسمان استریل زخم را بیوشانید و به مرکز درمانی مراجعه کنید.
- علائم انسداد یا گرفتگی لوله: تهوع و استفراغ، تورم شکم، درد و سفتی شکم
- در صورت بروز تهوع و استفراغ، نفخ شکمی، دل پیچه و اسهال و یبوست پزشک را مطلع نمایید.
- بیمار ممکن است به علت دریافت ناکافی مایعات، کمبود مصرف فیبر غذایی و مصرف داروهای ضد درد مخدر دچار یبوست شود. آب کافی را برای بیمار تامین کنید و در مورد استفاده از ملین ها با پزشک مشورت کنید.
- بیمار ممکن است به دلیل مصرف آنتی بیوتیک های تجویزی، غذادادن سریع و یا دادن غذای سرد دچار اسهال شود. غذا را به آرامی برای بیمار گاوژ کنید و دمای مناسب غذا را رعایت کنید و در صورت ادامه اسهال جهت جلوگیری از خطر کم آبی بدن و از دست دادن املاح با پزشک مشورت کنید.

توجه: در صورت داشتن هرگونه سوال در زمینه مراقبت های منزل با

شماره تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس حاصل نمایید.

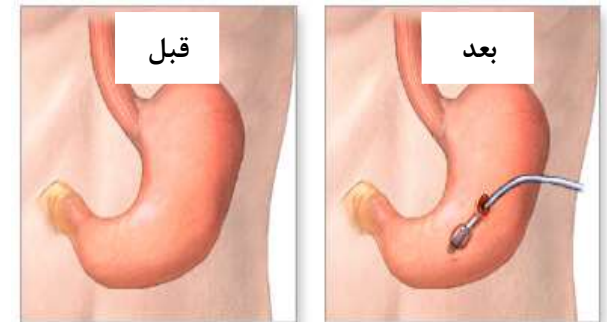
منبع: برونر سودارث گوارش ۲۰۲۰

- ضمن اینکه با کشیدن ترشحات معده به داخل سرنگ متوجه خواهید شد آیا وعده غذایی قبلی بیمار هضم شده است یا همچنان در معده هضم نشده باقی مانده است. سپس دوباره محتویات سرنگ را به معده باز گردانید.
- در صورت هضم نشدن وعده قبلی، وعده حاضر را یکبار تا زمان وعده بعدی به تعویق بیندازید و در صورت تکرار پزشک را مطلع نماید.
- میزان مجاز گاوژ در هر وعده و فواصل بین گاوژ ها را از پزشک معالج سوال نمایید.
- توجه نمایید قبل و بعد از گاوژ(غذا و دارو) حدود ۳۰ سی سی آب ولرم از طریق لوله معده جهت شستشوی مسیر لوله معده گاوژ کنید.
- از وارد کردن سریع محلول به معده خودداری نمایید چون باعث تهوع و استفراغ بیمار می گردد.
- به دستورالعمل تهیه پودر های غذایی طبق بروشور محلول دقت نمایید.
- به دمای محلول غذایی جهت گاوژ دقت کنید زیاد داغ یا سرد نباشد.
- محلول غذایی را تازه تهیه و گاوژ کنید. از محلول غذایی مانده استفاده نکنید.
- بهداشت دهان بیمار را حداقل روزی سه بار رعایت نمایید حتی اگر بیمار از راه دهان چیری نمی خورد.
- مقدار مایعات و محلول های گاوژ شده را یادداشت کنید. (مقدار آب مورد استفاده در شستشوی لوله تغذیه نیز جزء مایعات دریافتی بیمار ثبت کنید). بهتر است از آب جوشیده با دمای اتاق (ولرم) استفاده نمایید.

گاستروستومی اندوسکوپیک (پگ گذاری) چیست؟

جهت تامین نیازهای تغذیه ای بیمار در شرایطی که بیمار کاهش سطح هوشیاری دارد یا توانایی بلع مواد غذایی را ندارد و همچنین در مواردی که قادر به خوردن غذا از طریق دهان نیست از روش های تغذیه با لوله معده استفاده می شود. داروهای خوراکی بیمار را نیز پس از خرد و نرم کردن همراه با آب نیز می توان از این طریق به بیمار داد.

پگ گذاری توسط متخصص اندوسکوپی با بی حسی موضعی و تحت آرام بخشی متوسط از طریق یک برش کوچک شکمی ایجاد می شود و تحت اندوسکوپی لوله از داخل معده به بیرون هدایت می شود و در جای خود ثابت می شود. با مراقبت مناسب این لوله ها ۶ ماه تا یک سال به خوبی قابل استفاده هستند و توصیه می شود، با توجه به وضعیت نگهداری و مراقبت هر ۶ ماه تا یک سال تعویض شوند.

از چه محلول هایی جهت تغذیه لوله ای (گاواژ) می توان استفاده کرد؟

برای تغذیه بیمار می توانید با مشورت پزشک / متخصص تغذیه پودر یا ترکیب های غذایی آماده را برحسب نیاز فردی بیمار به صورت آماده از داروخانه تهیه نمایید و یا مواد غذایی مختلف و مقوی را طبق مشورت با متخصص و کارشناس تغذیه ببزید، میکس کنید و رقیق نمائید و از

صافی عبور دهید و عصاره تهیه شده را گاواژ کنید . هرگز از عصاره غذایی که غلیظ هستند و یا دارای تکه های مواد غذایی هستند برای تغذیه استفاده نکنید، چون سبب بسته شدن مسیر لوله می گردند.

توجه : فواصل بین وعده های غذایی و حجم هر وعده با توجه به نظر پزشک و وضعیت بیمار تعیین می شود.

لوازم مورد نیاز جهت گاواژ از طریق لوله معده کدامند؟

➤ سرنگ گاواژ

➤ آب ولرم

➤ محلول گاواژ ولرم

چگونه از گاستروستومی (پگ گذاری) مراقبت کنید:

➤ ممکن است در چند روز اول احساس ناراحتی و درد مختصر در ناحیه لوله وجو داشته باشد که با نظر پزشک و دریافت مسکن کاهش می یابد.

➤ پانسمان اطراف محل لوله را روزانه به مدت یک هفته تعویض نمایید.

➤ بعد از این مدت در صورت نداشتن ترشح پانسمان ضرورت ندارد ولی هر روز پوست محل اطراف لوله را از نظر نشانه های عفونت و التهاب، زخم، تحریک پوستی و ترشح ، خونریزی و همچنین وجود دانه های برجسته قرمز پراکنده که نشانه عفونت قارچی است بررسی نمایید.

➤ هفته ای دوبار اطراف و پوست زیر پگ را با آب و صابون ملایم بشویید و در معرض هوا خشک نمایید.

➤ بعد از یک هفته می توانید با لوله حمام نمایید ولی از وارد کردن هرگونه فشار و یا کشش بر روی لوله خودداری نمایید و سپس در معرض هوا خشک نمایید.

➤ در صورت نشت محتویات معده و تحریک پوستی ناشی از آن در محل دهانه می توانید از کرم های اکسید روی استفاده نمایید.

➤ پس از گذشت یک هفته از گذاشتن پگ، روزانه لوله گاستروستومی را در محل خود بچرخانید تا از بروز سندرم ضربه پنهان به علت تحت فشار بودن دیواره معده با بالن و اختلال خونرسانی در این ناحیه پیشگیری کنید. توجه نمایید که این اقدام در ژژنوستومی ممنوع است.

➤ پس از گذشت ۲۴ ساعت از پگ گذاری می توانید با نظر پزشک تغذیه را با حجم کم شروع نمایید و به تدریج به حجم آن را افزایش دهید.

➤ وعده های غذایی را با حجم کم و دفعات بیشتر تهیه و برای بیمار گاواژ نمایید.

➤ قبل و بعد از دادن غذایی و دارو، آب ساده در دمای اتاق داده شود تا از انسداد لوله جلوگیری کنید.

➤ در طی تغذیه و یک ساعت بعد از آن بیمار را در حالت نیمه نشسته نگهدارید تا از برگشت مواد غذایی جلوگیری کنید.

➤ قبل از هربار تغذیه اطمینان حاصل کنید که لوله پگ داخل معده قرار دارد. برای این کار سرنگ خالی گاواژ را به سر لوله وصل کنید و محتویات داخل معده را به داخل سرنگ بکشید، اگر داخل معده باشد ترشحات به رنگ سبز یا زرد به لوله برمی گردد.